

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Η ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΜΑΣ

• ΟΙ ΦΙΛΙΚΟΙ ΔΕΣΜΟΙ • Η ΑΓΑΠΗ

Λίτσα Ψαραύτη, Ο Κωνσταντής

Δομή

1η ενότητα: «Μόλις το φανάρι...στους οδηγούς»

Τα παιδιά των φαναριών

2η ενότητα: «Μεγάλο Σάββατο...μαγειρίτσα»

Η φιλανθρωπία της κυρίας Δέσποινας προς το μικρό Κωνσταντή.

Χαρακτηρισμός προσώπων

Κυρία Δέσποινα: Είναι μια ηλικιωμένη, καλόκαρδη και μοναχική γυναίκα. Η μοναξιά της φαίνεται καθώς κοιτάζει έξω από το παράθυρο το δρόμο την ημέρα του Μεγάλου Σαββάτου «η κυρία Δέσποινα ξεχνούσε...του δρόμου», καθώς σκέφτεται τον εγγονό της και τον βλέπει στο πρόσωπο του μικρού Κωνσταντή «Το παιδί ήταν ίδιος...ο εγγονός της», το γεγονός πως τα παιδιά της ζουν πολύ μακριά «...πέρα στην πλούσια ...γονείς του», από την λύπη που αισθάνεται «η καρδιά της λαχτάρισε» και από το γεγονός πως μια από τις κύριες ασχολίες της ήταν να πηγαίνει στην εκκλησία «η κυρία Δέσποινα...της λειτουργίας».

Τα στοιχεία αυτά συνθέτουν την εικόνα μιας γυναίκας της τρίτης ηλικίας, που σχεδόν βιώνει την κατάθλιψη. Ζει μόνη της μακριά από τα παιδιά της, που την έχουν εγκαταλείψει. Είναι εξαιρετικά φιλάνθρωπη καθώς φιλοξενεί ένα άγνωστο παιδί και του συμπεριφέρεται σαν να είναι ο εγγονός της. Τέλος φαίνεται πως είναι μια γυναίκα βαθιά θρησκευόμενη, καθώς δεν χάνει ποτέ την θεία λειτουργία.

Κωνσταντής: Αναγκάζεται να ζητιανεύει στα φανάρια για να μπορέσει να εξασφαλίσει ένα πιάτο φαγητό, χωρίς αυτό να είναι πάντοτε σίγουρο. Είναι απίστευτα ταλαιπωρημένος καθώς δουλεύει για ώρες μέσα σε άσχημες καιρικές συνθήκες. Είναι πεινασμένος και τρώει με λαιμαργία το φαγητό που του προσφέρει η κυρία Δέσποινα. Είναι κουρασμένος που αποκοιμίζεται πάνω στον καναπέ της. Έχει χάσει την εμπιστοσύνη του στην καλοσύνη των ανθρώπων, εξαιτίας των άσχημων εμπειριών που έχει ζήσει και όπως σχολιάζει ο συγγραφέας τους βλέπει όλους με καχυποψία.

Τεχνική

Γλώσσα: Η γλώσσα που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας είναι η απλή δημοτική.

Ύφος: Το ύφος του κειμένου είναι λιτό και ρεαλιστικό. Οι διάλογοι δίνουν ζωντάνια και παραστατικότητα και αποκαλύπτουν τα γνήσια συναισθήματα των ηρώων.

Αφήγηση: Ως προς τον αφηγηματικό τρόπο έχουμε τριτοπρόσωπη αφήγηση. Ο αφηγητής δεν συμμετέχει στην ιστορία, είναι ετεροδιηγητικός και γνωρίζει τα γεγονότα, τις σκέψεις και τα συναισθήματα των ηρώων. Είναι ένας παντογνώστης αφηγητής.

Σχήματα λόγου

Μεταφορές: «το φανάρι γινόταν πράσινο», «τα αυτοκίνητα χιμούσαν», «κοιτούσε λαίμαργα», «το κρύο και η βροχή δυνάμωσαν», «χώθηκε στην είσοδο», «τους μάζεψαν...οι κλούβες», «κάθισε στο τραπέζι», «τον πήρε ο ύπνος».

Υπερβολή: «είχε τα ίδια ξανθά...με τους γονείς του».

Ασύνδετο: «Πλησίαζε το τζάμι...ήταν αρκετή», «Το παιδί κοιτούσε...στους οδηγούς», «Ξανθούλικο...στα δώδεκα», «Άνοιξε η κυρία...παπούτσια», «Ύστερα η γυναίκα...φρούτα».

Παρομοίωση: «φεγγάρι ασημένιο».

Προσωποποιήσεις: «Θες το καλοσυνάτο...τους δισταγμούς του», «το φεγγάρι...στον ουρανό».

Εικόνα: Η εικόνα του παιδιού στα φανάρια των δρόμων, η εικόνα του βροχερού καιρού, η εικόνα της περιγραφής του Κωνσταντή, η οσφρητική εικόνα της μαγειρίτσας, η εικόνα του παιδιού να κοιμάται στον καναπέ, η ηχητική εικόνα της καμπάνας της εκκλησίας, η εικόνα του ουρανού μετά τη βροχή.